

JUBILEA

IRENA HRABĚTOVÁ

K JUBILEU KRYSTYNY KARDYNI-PELIKÁNOVÉ

Profesorka polské literatury Krystyna Kardyni-Pelikánová oslavila v srpnu 1995 významné životní jubileum. Rodačka z Lodži, Polka, která před čtyřiceti lety spojila svůj život s kolegou ze studií Jarmilem Pelikánem, přišla do Československa a zapojila se zde do vědecké práce na poli literární vědy i do výchovy několika generací mladých polonistů. Od roku 1959 až dodnes vyučuje externě na brněnské filozofické fakultě polský jazyk a literaturu a účastní se týmových úkolů, týkajících se především vztahů české a polské literatury a problematiky druhů, žánrů a směrů ve slovanských literaturách v souvislosti s vývojem literatury evropské a světové. Kromě toho působila na filozofické fakultě Palackého univerzity v Olomouci v letech 1963–1966 jako lektorka polštiny a v letech 1970–1971 tam přednášela dějiny polské literatury, vedla semináře a diplomové práce. Od roku 1971 pak až do roku 1992 pracovala v brněnské pobočce Ústavu pro českou a světovou literaturu ČSAV v oddělení slovanských literatur, jako odborná, samostatná a nakonec i vedoucí vědecká pracovnice.

Profesorka Pelikánová studovala v letech 1950–1955 na lodžské a krakovské univerzitě. Studium ukončila obhájením práce *Zasadnicze idee polskiej krytyki literackiej 1822–1830*. Tím byl dán výchozí směr jejího badatelského zájmu o dějiny literatury 19. století, který později rozšířila především na 20. století. Po stipendijním pobytu na lodžské univerzitě v letech 1967–1968 obhájila doktorskou disertaci na téma *Kontakty literackie polsko — czeskie w dobie powstania styczniowego*. Diplom jí byl nostrifikován v Československu s hodností kandidáta filologických věd od konce roku 1971. V roce 1988 se jubilantka habilitovala na varšavské univerzitě na základě knihy *Karel Havlíček Borovský w kregu literatury polskiej* a vědecký titul jí byl nostrifikován jako rovnocenný s diplomem

doktora věd o umění. V roce 1992 byla na Masarykově univerzitě jmenována profesorkou pro obor dějiny polské literatury.

Po příchodu do nové vlasti se Krystýna Kardyni-Pelikánová začala také zabývat česko-polskými literárními vztahy. Od svých univerzitních učitelů (J. Kleiner, S. Skwarczyńska, K. Wyka, S. Pigoń, J. Trzynadlowski, H. Markiewicz) si přinesla výtečné znalosti literární teorie i historie, které dále rozvíjela systematickým stykem s polskou literární vědou. To bylo významné zejména v sedmdesátých letech, kdy česká věda procházela hlubokou krizí. Četné literárněhistorické studie Kardyni-Pelikánové měly velký význam v českém i polském literárněvědném kontextu, neboť přinášely důkladné a spolehlivé znalosti o české i polské literatuře a zejména o nejrůznějších paralelách a vzbátech mezi nimi.

Nejlépe se tento způsob studia odráží v obou výše jmenovaných knižních publikacích, které byly podkladem pro získání vědeckých hodností (Ossolineum 1975, 1986). Aplikace komparativní metodiky zahrnuje všechny složky, tedy nejen tradiční studium vlivů jakožto výsledek literárních kontaktů, ale i postupy typologické a genologické. V první knize autorka v návaznosti na díla českých i polských badatelů (K. Krejčího, M. Szykowského a J. Magnuszewského) výrazným způsobem přispěla k poznání polsko-českých literárních vztahů v období povstání roku 1863. Odborná kritika hodnotila nejen materiálový přínos (poprvé zde byly zkoumány i moravsko-polské vztahy), ale také pokus o novou interpretaci (podmíněnost recepce proměnami v domácím i zahraničním kontextu, postižení základních cílů recepce a katalyzační role recepce polské literatury ve formování změn v českém politickém, národním a estetickém vědomí). Druhá kniha je vzornou ukázkou komplexní mnohoaspektové badatelské komparatistické práce. Analyzuje Havlíčkův kritický vztah k otázce slovanství, sleduje jeho politickou činnost i publicistickou a básnickou tvorbu. Touto analýzou prokazuje, že Havlíček čerpal literární inspiraci podstatnou měrou nejen z ruských, ale i polských zdrojů. Soustřeďuje se při tom zejména na spisovatelův vztah k polské literatuře. Patří sem jak přímé osobní kontakty s polským prostředím a polskou literaturou, tak recepce jeho tvorby v Polsku, stejně jako typologická srovnání motivů nezávisle se objevujících u Havlíčka i Siemieńského, nebo analýza polských překladů Křtu svatého Vladimíra.

Ve druhé knize se promítly všechny tři okruhy badatelčina zájmu. Vedle česko-polských literárních vztahů v jejich vývoji a genologických kriterií výzkumu je to problematika překladu. Při analýze a srovnávání překladů mezi sebou i překladů s originály vycházela z Ingardenovy koncepce odlišnosti v konkretizaci téhož díla u jednotlivých vnímatelů a z Vodičkových závěrů o procesuálním charakteru těchto jevů. Díky tomu se jí v četných studiích podařilo postihnout vliv historického a národního kontextu na jednotlivá překladatelská díla, která analyzovala v souladu s nejnovějšími teoriemi překladu. Našlo to konkrétní výraz v recenzích publikovaných v českých i polských odborných časopisech a příležitostných sbornících.

Význam literárněhistorického díla jubilantky se neomezuje na tyto dvě monografie. Napsala také mnoho studií, v nichž se zabývala komparací české a pol-

ské literatury. Věnovala se předním postavám české a polské literatury 19. i 20. století, ale některé její práce se týkají i jiných srovnávacích otázek — srovnání příbuzných literárních proudů nebo orálních forem, jako jsou např. gawęda a hospodská historka. Jen pouhý výčet autorů zabírá mnoho místa, jak lze dovodit z obsáhlé vědecké bibliografie K. Kardyni-Pelikánové. Kardyni-Pelikánová se ve svých studiích a monografiích vyrovnává také s mnoha nepřesnostmi a stereotypy opakovanými v dosavadní literatuře a publicistice. Na základě hluboké znalosti dané oblasti usiluje o to, aby česko-polské kulturní a literární vztahy byly formulovány na trvale platných vědeckých základech. Tomuto cíli sloužila jak literárněkritická činnost v časopisech a denním tisku tak i popularizační práce, k níž patří desítky hesel zpracovaných pro slovníková díla. Práce Krystyny Kardyni-Pelikánové byla vysoce oceňována jak u nás tak i v zahraničí, zejména v Polsku. Byla zvána ke spolupráci s českými i polskými vydavatelstvími (posudky, doslovy), univerzitami a vědeckými ústavy (konference, na nichž proslavila řadu referátů).

Vysoce kladně je nutno hodnotit i její činnost pedagogickou, která je podložena výsledky její badatelské práce a hlubokými znalostmi. Její skvělá jazyková úroveň v mateřském jazyce je do jisté míry samozřejmá, obdivovat je však třeba její nabyté vyjadřovací schopnosti v češtině. Přestože si podržela svou polskou národnost, Brno se jí stalo skutečným domovem. Do dalších let jí všichni její žáci a spolupracovníci přejí, aby si uchovala ještě dlouho svou obdivuhodnou svěžest a ještě dlouho předávala své zkušenosti dalším generacím.

Irena Hrabětová

SOUPIS PRACÍ KRYSTYNY KARDYNI — PELIKÁNOVÉ

KNIŽNÍ PUBLIKACE

Kontakty literackie polsko-czeskie w dobie powstania styczniowego. Ossolineum, Wrocław 1975.

Karel Havlíček Borovský w kręgu literatury polskiej. Ossolineum, Wrocław 1986.

ČLÁNKY, STATI, STUDIE

Styki J. E. Purkyně s časopisy Tygodnik Literacki i Dennica-Jutrzenka. Slezský sborník 1962, č. 2, s. 78–89.

Nieznane listy Antoniego i Julii Wojkowskich do J.E.Purkyniego. SPFFBU D 11, 1964, s. 152–160.

Z dziejów recepcji K. Havlička w Polsce w dobie powstania styczniowego. SPFFBU D 13, 1966, s. 69–84.

- Sienkiewicz w Czechosłowacji*. Odgłosy 1966, nr 47.
- „*Księgi narodu*“ A. Mickiewicza w czeskim ruchu radykalno-demokratycznym w dobie powstania styczniowego. *Prace Polonistyczne XXIII*, 1967, s. 212–229.
- Ośrodki polonofilskie w Czechosłowacji*. Odgłosy 1967, nr 13.
- Karolina Světlá wobec powstania styczniowego*. SPFFBU D 15, 1968, s. 53–62.
- Echa obchodów milenium cyrylometodejskiego w literaturze polskiej (Przyczynek do genezy dramatu „Popiel i Piast” Mieczysława Romanowskiego)*. SPFFBU D 16, 1969, s. 141–149.
- Ośrodki polonofilskie w Czechosłowacji*. Odgłosy 1970, nr 42.
- Jan Amos Komenský nauczyciel narodów*. Odgłosy 1970, nr 42.
- Twórczość Cypriana Norwida w Czechach*. Odgłosy 1971, nr 42.
- Powieści polityczne J. I. Kraszewskiego w Czechach w okresie powstania styczniowego*. AUPO, *Slavica III*, 1972, s. 49–57.
- Czescy tłumacze Norwida*. *Prace Polonistyczne XXIX*, 1973, s. 1–38.
- Inscenizacja „Śmierci na gruszy” Witolda Wandurskiego w Brnie a czeska awangarda*. In: *Na křižovatce umění*. Brno 1973, s. 319–329.
- Moderní metody interpretace romantismu v souvislosti s národním a společenským děním ve slovanských zemích*. *Slavia* 1974, č. 2, s. 193–195.
- Utopie i antyutopie w literaturze czeskiej*. *Prace Polonistyczne XXXI*, 1975, s. 95–115.
- Leopold Staff i Stanislav Kostka Neumann*. *Česká literatura* 1975, č. 4, s. 320–328.
- Panoramyczne powieści chłopskie w Czechach i w Polsce na przełomie XIX i XX wieku*. („*Naši*“ J. Holečka, „*Do třetího a čtvrtého pokolení J. Herbena*, „*Rok na vsi*“ A. i V. Mrštíkova a „*Chłopi*“ W. S. Reymonta). *Slavia* 1975, č. 3, s. 259–273.
- Z korespondencji W. S. Reymonta z Bořivojem Prusikiem*. *Prace Polonistyczne XXIX*, 1975.
- Studium romantismu ve slovanských zemích ze srovnávacího hlediska v rámci slovanských i neslovanských literatur*. *Slavia* 1975, č. 2. (Spoluautoři: D. Kšicová a V. Kudělka).
- Téma „Literatura a revoluce“ v polské literární vědě*. In: *Literatura, umění a revoluce*. Brno 1976, s. 271–275.
- „*Lilla Veneda*“ Słowackiego wobec mitu Słowianina o gołębim sercu. *Z dziejów recepcji Rękopisów Królowodworskiego i Zielonogórskiego w Polsce*. *Prace Polonistyczne XXXII*, 1976, s. 187–207.
- Poválečné polské překlady české poezie*. *Časopis Slezského muzea, serie B*, 1976, č. 1, s. 87–89.
- Patos i drwina. Lucjan Siemiński i Karol Havlíček Borovský wobec „Powieści minionych lat” Nestora*. SPFFBU D 23/24, 1976/77, s. 51–63.
- „*Chłopi*“ W. S. Reymonta w czeskich překladach. *Prace Polonistyczne XXXIII*, 1977, s. 89–108.
- Hrdina romantický a jeho znaky*. *Tvorba* 1977, č. 32.
- Jan Pilař překladatel z polštiny*. *Tvorba* 1977, č. 37.
- Baladická tvorba Petra Bezruče a polská sociální balada*. In: *Frygickou čapku mám*. Brno 1978, s. 201–207.

- Reymontowskie echa w twórczości V. Martínka*. Zwrot 1978, nr 5, s. 13–16.
- Román vesnický v době kritického realismu*. Tvorba 1978, č. 7.
- Princip epický a dramatický (protiklad)*. Tvorba 1979, č. 22.
- Wolkrova poezie argumentem v polské diskusi o proletářské literatuře*. Štafeta 1980, č. 1, s. 6–9.
- Futurismus*. Tvorba 1980, č. 24.
- Dadaismus*. Tvorba 1980, č. 26.
- O recepcji dzieł Jana Kochanowskiego w Czechosłowacji*. Zwrot 1980, nr 7, s. 52–54.
- J. K. Tyl (dramatické báchorky)*. Tvorba 1980, č. 36.
- Surrealismus*. Tvorba 1980, č. 43.
- Recepce Trénu Jana Kochanowského v Československu*. Česká literatura 1980, č. 6, s. 52–54.
- „Treny“ Jana Kochanowskiego w czeskich i słowackich przekładach*. Rocznik Świętokrzyski Kieleckiego Towarzystwa Naukowego, IX, 1981, s. 347–368.
- Překládala Božena Němcová hru Edmunda Chojeckého „La Florentine“?* In: Václavkova Olomouc 1978. Praha 1982, s. 165–171.
- Model a funkce literatury v pojetí polských romantiků*. SPFFBU D 29, 1982, s. 49–56 (Spoluautor J. Pelikán).
- Karel Havlíček Borovský a polská literatura*. Slavia 1982, č. 3–4, s. 49–56.
- „Poznałem Krym Twój...“ J. S. Machar wobec Sonetów krymskich A. Mickiewicza*. Prace Polonistyczne XXXVIII, 1982, s. 77–96.
- Celestýn Liposlav Frič*. Česká literatura 1982, č. 1.
- Polské adaptace Haškova Švejka*. In: České drama v epoše socialismu. Opava 1982, s. 87–88.
- K problematice vývoje modernismu a avantgardy v literaturách západních a jižních Slovanů*. Československá slavistika 1983, s. 59–70 (Spoluautor J. Pelikán).
- Slovenský, český a polský literární kontext Mahenova „Janošíka“*. In: Jiří Mahen — spolutvůrce pokrokové kulturní politiky. Brno 1983, s. 48–57.
- Úloha metafory ve Fučíkových reportážích*. In: Živý odkaz Julia Fučíka. Praha 1983, s. 274–297.
- Czescy tłumacze Norwida* In: Norwid. Z dziejów recepcji twórczości. Warszawa 1983, s. 453–463.
- Společenstvo galicyjskie w humoreskach Haška*. Slavia 1983, č. 3–4, s. 378–383.
- „Hospodská historka“ jako gatunek i tworzywo literackie*. Pamiętnik Słowiański t. 33, 1983, s. 203–219.
- Josef Barák*. Kulturnopolitický kalendár, Bratislava 1983, s. 54–55.
- Josef Holeček*. Kulturnopolitický kalendár, Bratislava 1983, s. 102–103.
- Proměny lyrického subjektu v Závadově tvorbě*. Kulturní měsíčník 1983, č. 2, s. 56–58.
- „W czarnej krainie węgla...“ (Obraz Śląska w twórczości A. Niemojewskiego i P. Bezruča)*. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Prace Historycznoliterackie t. 20, Katowice 1984, s. 87–110.
- Donát Šajner*. Tvorba 1984, č. 8.

- Polskie przekłady „Chrztu św. Włodzimierza“ Karola Havlíčka.* Pamiętnik Słowiański XXXIV, 1984 (vyšlo 1987), s. 59–83.
- Juliusz Slowacki.* Věda a život 1984, č. 9, s. 643–646.
- Lowca dźwięków (J. Seifert, Nobel 84).* Odgłosy 1984, nr 44.
- Stanisław Ignacy Witkiewicz.* Kmen 1985, č. 11.
- Artur Závodský.* Zagadnienia Rodzajów Literackich 1985, z. 2, s. 119–120.
- Wyznaczniki gatunkowe gawędy w „Pamiętnikach“ Jana Chrystostoma Paska.* SPFFBU D 32, 1985, s. 83–93.
- Jindřich Hořejší.* Kultúrpolitický kalendár 1986, Bratislava 1985, s. 172–173.
- Nezval v Polsku.* In: V. Nezval spolutvůrce pokrokové kulturní politiky. Brno 1986, s. 156–160.
- K problematice ohlasu Máchova díla v Polsku.* Česká literatura 1986, č. 1, s. 33–48.
- Pola Gojawiczyńska.* Věda a život 1986, č. 4, s. 264–265.
- Dwa spojrzenia na powstanie listopadowe w literaturze czeskiej.* In: Dziedzictwo powstania listopadowego w literaturach obcych. Warszawa 1986, s. 107–126.
- K otázce překládání textu se stylizací nářečního projevu.* In: Tradice lidové slovesnosti v současné literatuře. Opava 1987, s. 85–93.
- Máchův Máj a polská básnická povídka.* Česká literatura 1987, č. 2, s. 138–142.
- Halasovo dílo v Polsku.* In: František Halas. Brno 1987, s. 254–261.
- K. Čapek: Kritika slov.* Odgłosy 1987, č. 16.
- Básník sociální revoluce.* Literární měsíčník 1987, č. 10.
- Hra na detektivku.* In: Kniha o Čapkovi. Praha 1988, s. 204–224.
- V. Šolc.* Kultúrpolitický kalendár. Bratislava 1988, s. 415–416.
- K otázce pojímání polské literatury na Těšínsku jako literatury regionální.* In: Čtyřicet let literatury v Severomoravském kraji (1945–1985) a aktuální problémy regionalismu. Opava 1989, s. 85–87.
- Literatura czeska przelomu stolecí.* Pamiętnik Słowiański 1988/89, s. 265–273.
- „Máj“ K. H. Máchy wobec polskiej powieści poetyckiej.* In: Studia o literaturze i folklorze Słowian. Warszawa 1990.
- Tłumaczenie „Wesela hrabiego Orgaza“ R. Jaworskiego w swietle czeskich dążeń do stworzenia prozy awangardowej.* Slavia 1991, č. 1.
- Wykorzystanie narracji oralnej (gawęda, hospodská historka) w kształtowaniu nowoczesnej prozy w Polsce i w Czechach.* SPFFBU D 38, 1991.
- Karel Havlíček Borovský.* Kultúrpolitický kalendár 1991. Bratislava 1990.
- Deklamovánka.* Zagadnienia Rodzajów Literackich, z. 1 (65), 1991, t. XXXIII, s. 125–127.
- Sto lat czeskiej krytyki literackiej.* Pamiętnik Słowiański 1991, s. 301–313.
- Sto lat czeskiej nauki o literaturze.* Pamiętnik Słowiański 1991, s. 315–326.
- Dějiny polské literatury v zahraničním slavistickém studiu.* Opera slavica — Slavistické Rozhledy 1992, č. 1.
- K. H. Mácha.* Kultúrpolitický kalendár. Bratislava 1992.
- Ocalić podmiotowość. Paraepistolarne formy w polskiej i czeskiej prozie współczesnej (na przykładzie „Listów do Jerzego“ M. Kuncewiczowej i „Huraganu*

listopadowego“ B. Hrabala). In: *Litteraria Humanitas III. Západ — Východ*. Brno 1995 s. 125–147.

RECENZE

- Ludowe pieśni, bajki i podania Łużyczan*. Przetłóżył i opracował J. Magnuszewski. Warszawa 1964. SPFFBU D 13, 1966.
- Przez prądy i epoki literackie*. (K. Krejčí: *Wybrane studia slawistyczne*). Warszawa 1972). Zwrot 1972, nr 7.
- Otázky divadla a filmu*. *Theatralia et Cinematographica*. Brno, t. 1, 1970, t. 2, 1971. Zagadnienia Rodzajów Literackich XVI, 1973, z. 2.
- Souhrnná recenze: T. Weiss: Cyganeria Młodej Polski; K. Wyka: Thanatos i Polska czyli o Jacku Malczewskim; T. Makowiecki: Poeta — malarz. Studium o Stanisławie Wyspiańskim; Wyspiański w oczach współczesnych; J. Nowakowski: Wyspiański. Studia o dramatach*. Slavia 1973, č. 4.
- Dějiny české literatury polsky*. (J. Magnuszewski: *Historia literatury czeskiej*). Tworba 1974, č. 33.
- M. Żuławski: *Historiky mé moudré ženy*. Romboid 1974, č. 7.
- O české poezii 90. let polsky*. (Z. Niedziela: *Kierunki rozwojowe czeskiej poezii modernistycznej schyłku XIX wieku*). Česká literatura 1975, č. 1, s. 78 — 80.
- Krystyna Poklewska: *Galicja romantyczna*. Slavia 1978, č. 2.
- Národ a kultura*. (We własnych oczach. *XX-wieczny esej zachodnio- i południowosłowiański*). Česká literatura 1979, č. 2, s. 182–184.
- Česká a slovenská literatura v Polsku*. (S. Bylina, B. Jaroszewicz-Kleindienst, E. Madany, J. Russocka: *Stosunki literackie polsko-czeskie i polsko-słowackie 1890 — 1939* Česká literatura 1979, č. 3, s. 279 — 282.
- Z boju o socialistickou literaturu*. (Witold Nawrocki: *Klasa — ideologia — literatura*). Česká literatura 1980, č. 1, s. 93–95.
- Polská monografie o Osvobozeném divadle*. (B. T. Jankowska: *Przygoda teatralna Voskovca i Wericha*). Česká literatura 1980, č. 5, s. 534–536.
- Polsko — czeska premiera (Divadlo na provázku — Teatr 77: Vesna národů)*. Zwrot 1980, nr 4, s. 69–70.
- V Polsku o Langrovi*. (H. Kulikowska: *Twórczość dramaturga Františka Langra*). Program 1980, č. 5.
- Závažná publikace*. (Strana a literatura, *Sbornik k šedesátému výročí vzniku Komunistické strany Československa*). Česká literatura 1982, č. 4, s. 375–376.
- M. Blahynka: *Vladislav Vančura*. Pamiętnik Słowiański 1981, s. 215–218.
- Štěpán Vlašín: *Bedřich Václavek*. Pamiętnik Słowiański 1981, s. 219–222.
- Józef Waczków: *Franciszek Halas*. Slavia 1982, č. 3–4, s. 435–437.
- Halina Janaszek-Ivaničková: *O współczesnej komparatystyce literackiej*. SPFFBU DD 30, 1983.
- Čtyřikrát o polské poezii*. Literární měsíčník 1984, č. 6, s. 66–68.
- Anatomie šilenství*. (J. Krzysztoń: *Šilenství*). Tworba 1985, č. 26.

- W cudzych oczach. Z problematyki świadomości narodowej we współczesnych literaturach zachodnio — i południowosłowiańskich.* Slavia 1985, č. 2, s. 216–218.
- Josef Hrabák: Čtení o románu.* Zagadnienia Rodzajów Literackich XXVI, 1985, z. 2, s. 98–102.
- Radost ze čtení. (W. Szymborska: W Hérakleitově řece).* Literární měsíčník 1986, č. 4, s. 135–136.
- Tváří v tvář hromadnému vrahu. (K. Moczarski: Rozhovory s katem).* Literární měsíčník 1986, č. 8, s. 135–136.
- Co žiju — vždy do krve. (J. Przyboš: Prostor slovem vzklenutý).* Literární měsíčník 1988, č. 2.
- Sonda do hlubin rolníkovy duše. (W. Myśliwski: Na kameni kámen).* Literární měsíčník 1988, č. 2.
- Významné polské literárněvědné kompendium.* Česká literatura 1988, č. 4.
- V. Válek: K specifičnosti memoárové literatury.* Zagadnienia Rodzajów Literackich XXXI, 1988, nr 1–2.
- Danuše Kšicová: Poéma za romantismu a novoromantismu. Rusko-české paralely.* Zagadnienia Rodzajów Literackich XXXII, z. 1 (63), 1989, s. 101–106.

SLOVNÍKOVÁ HESLA

- Slovník spisovatelů. Polsko.* Praha 1974. (41 hesel).
- Slovník literárních směrů a skupin.* Praha 1976. (14 hesel).
- Slovník literární teorie.* Praha 1977. (4 hesla).
- Lexikon české literatury. Osobnosti, díla, instituce.* Praha 1985. (2 hesla).
- Materiały do Słownika rodzajów literackich.* (hesla: *arabeska, hospodská historika, medailon, romaneto, rozhlásek, sloupek, soudnička*). Zagadnienia Rodzajów literackich XXXI, 1990, s. 241–255. (*Deklamovánka*). Zagadnienia Rodzajów Literackich XXXIII, 1991, s. 125–127. (*Román-mýtus, román s vlasteneckým tajemstvím / powieść-mit, powieść z tajemnicą patriotyczną*). Zagadnienia Rodzajów Literackich (v tisku).
- Slovník badaczy literatury polskiej, red. J. Starnawski. t.II.* Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego (v tisku). (hesla: *Ladislav K. Hofman, Karel Krejčí, Jiří Krystýnek, Emanuel Masák, Josef Matouš, Václav Svatopluk Štulc, Jan Evangelista Purkyně*).